

RAPORT

z II spotkania dyskusyjnego w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013, działania 5.3 „Opracowywanie planów ochrony”

Nazwa obszaru, dla którego spotkanie było realizowane:

PLB280015 Ostoja Warmińska

Data oraz czas trwania:

12 marca 2013 r., godz. 10.00 – 14.00

Miejsce spotkania (adres, nazwa instytucji, lub inne dane):

Dworek Dębówko, Dębówko 1 k. Bartoszyce

1. Zespół prowadzący

a) Iwona Mirowska-Ibron – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie, planista regionalny

b) Sabina Zawadzka – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie, koordynator projektu PZO dla PLB280015 Ostoja Warmińska

2. Uczestnicy:

Lista obecności – w RDOŚ w Olsztynie.

3. Cele spotkania:

- a) Przedstawienie propozycji zmian w powierzchni i zasięgu obszaru PLB280015 Ostoja Warmińska.
- b) Przedstawienie stanu ochrony i zagrożeń dla poszczególnych gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujących w ostoi.
- c) Wstępne konsultacje z uczestnikami spotkania w sprawie proponowanych działań ochronnych.

4. Przebieg spotkania:

- a) Przywitanie wszystkich przybyłych przez zastępcę dyrektora RDOŚ w Olsztynie panią Marię Mellin. Pani Regionalny Konserwator Przyrody przypomina w skrócie o tematach poruszonych na pierwszym spotkaniu (co to jest Natura 2000; co to jest plan zadań ochronnych i na czym polega). Na zakończenie zapowiada o przystąpieniu na obecnym spotkaniu do omówienia konkretów tzn.: propozycji zmian granic obszaru oraz zagrożeń dla gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony.
- b) Przywitanie obecnych przez dyrektora BULiGL pana Włodzimierza Serwińskiego. Pan Dyrektor zapowiada wyłonienie obszarów dyskusyjnych w trakcie tego spotkania. Przedstawia też osoby, które zaprezentują dwa referaty. Pierwszy na temat zmian granic obszaru, drugi traktujący o gatunkach stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Ostoi Warmińskiej, o stanie w jakim się znajdują, o zagrożeniach jakie dla tychże przedmiotów istnieją.
- c) W pierwszej prezentacji dokonanej przez koordynatora projektu PZO – Sabinę Zawadzką przedstawiono propozycję zmian granic i powierzchni obszaru PLB280015 Ostoja Warmińska. Zmiany te wynikają z opisu przedmiotu zamówienia stanowiącego załącznik do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Zleceniodawca (RDOŚ w Olsztynie) zamieścił wymóg uszczegółowienia przebiegu granicy obszaru Natura 2000 w oparciu o wydzielenia geodezyjne (linię przebiegu granicy obszaru należy uszczegółowić dociągając ją do granic najbliższych działek ewidencyjnych, mając na uwadze konieczność zapewnienia czytelności i jednoznaczności granic). Część działek stanowiących obiekty liniowe trzeba będzie podzielić ze względu na tworzenie niepotrzebnych zawłości i uproszczenie granic. Skutkiem powyższych czynności będą zmiany w powierzchni ostoi. Obecnie różnica wynosi 141,40 ha (powierzchnia obszaru według SDF wynosi 145 342, 00 ha; powierzchnia obszaru według działek ewidencyjnych (bez podzielonych działek z obiektami liniowymi) wynosi 145 200,60 ha).

Z informacji uzyskanych w RDOŚ w Olsztynie wynika, że Ostoja Warmińska była zgłaszana do KE jako obszar Natura 2000 wraz z fragmentem w północno-wschodniej części (gmina Srokowo, obręb ew. Brzeźnica, działki ewidencyjne nr: 25/1; 1288, 3001 o powierzchni 75,98 ha). Z nieznanых przyczyn fragment ten nie znalazł się w obszarze. Ze względu na cenne walory przyrodniczej tej powierzchni uznano, że powinna ona stać się częścią obszaru. Stanowi biotop ptaków wodno-błotnych. Wśród

nich znajdują się trzy parasolowe gatunki ptaków (żuraw, dzięcioł średni, dzięcioł biało-grzbiety) oraz 6 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej (błotniak stawowy, zielonka, kszyc, strumieniówka, brzęczka, trzciniak).

Obszar zaproponowany do przyłączenia

Do tej propozycji nie wniesiono żadnych zastrzeżeń. Została zaakceptowana przez przedstawicieli RDOŚ.

- d) Ustalono terminy następnych spotkań: III spotkanie - 10 kwietnia 2013 r. IV spotkanie - 14 maja 2013 r.. Rozpoczęcie obu spotkań zaplanowano na godzinę 10:00, w tym samym miejscu co dwa pierwsze tzn.: Dworek Dębówko, Dębówko 1 k. Bartoszyce.

- e) Następną prezentację na temat aktualnego stanu wiedzy o przedmiotach ochrony w Ostoi Warmińskiej przedstawił ekspert ornitolog Seweryn Huzarski. Podczas tej prezentacji omówiono pochodzenie źródeł danych o przedmiotach ochrony, jakość danych o liczebności przedmiotów ochrony. Przedstawione zostały gatunki parasolowe (ochrona ich siedlisk pozwala na ochronę wielu innych gatunków), do których zaliczono: bociana białego, żurawia i orlika krzykliwego. Omówiono zagrożenia, ocenę stanu populacji oraz propozycję działań ochronnych dla takich gatunków jak: bocian biały, derkacz, żuraw orlik krzykliwy, dzięcioł biało-grzbiety i dzięcioł średni.

Przedstawienie propozycji działań ochronnych wzbudziło wiele kontrowersji wśród przybyłych na spotkanie przedstawicieli rolników. Zgłaszali zastrzeżenia w sprawie obciążania ich kosztami ochrony przyrody na obszarze Ostoi Warmińskiej. Uznali też, że odmowa pozwolenia na zalesianie gruntów w granicach obszaru stanowi ingerencję w ich prywatną własność.

Ponieważ wypowiedzi te spowodowały przerwę w prezentacji konieczne było uporządkowanie zaistniałej sytuacji. Próby uporządkowania dyskusji i wyselekcjonowania obszarów problemowych podjął się dyrektor BULiGL Włodzimierz Serwiński. Po pewnym czasie prezentacja została dokończona.

- f) Po jej zakończeniu przedstawiciel rolników pan Mirosław Maliniak zgłosił kolejne, uporządkowane zastrzeżenia dotyczące działań ochronnych:
- 1) Wykreślić zakaz zalesiania i zamiany TUZ (trwałych użytków zielonych) na grunty orne. Rolnicy nie mogą tego robić z innych powodów (Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych; warunki płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego oraz warunki płatności rolnośrodowiskowych (PROW 2007-2013).
 - 2) Wyznaczanie terenów zalewowych i dostosowanie do nich infrastruktury odwadniającej – niezrozumiałe dla przedstawicieli rolników.
 - 3) Nie zamieniać nieużytków na grunty orne. Zdaniem rolników nieużytki są mało atrakcyjne dla bociana białego. Według ich spostrzeżeń najgorsze grunty, które pozostały we władaniu ARIMR na skutek naturalnej sukcesji zarosły krzewami i drzewami. Tereny te należałoby oczyścić (usunąć z nich krzewy i naloty drzew) i odzyskać dla bociana białego.

- 4) Śródpolne nieużytki – obowiązek ich utrzymania na terenie gospodarstw. Użytki znajdujące się we władaniu rolników pozostają nimi. Terenów podmokłych nie można zamienić w grunty orne, gdyż i tak zawsze podmokają.
 - 5) Melioracje – bieżąca konserwacja rowów – konieczność procedury OOŚ. Zgodnie z Prawem Wodnym na rolnikach spoczywa obowiązek utrzymania spławności rowów, które odprowadzają nadmiar wody z pól. Właściciel gruntu, przez który biegnie rów ponosi odpowiedzialność prawną związaną z utrzymaniem drożności tego rowu. Zgodnie z obowiązującym prawem nie ma potrzeby przeprowadzania procedury OOŚ.
 - 6) Należy zastanowić się nad farmami wiatrowymi, gdyż są to alternatywne źródła energii.
 - 7) Założenie i utrzymanie 5 m buforu przy lesie. Brak dopłat na wykonanie tej pracy oraz kłopoty z systemem melioracyjnym – pojawiają się naloty drzew i krzewów, zapychają się drenaże.
 - 8) Zmiana wieków rębności. Rolnicy oczekują tego, że las będzie przynosił im dochód. Zbyt stare drzewa są znacznie mniej wartościowe.
 - 9) Głównym postulatem rolników jest brak zgody na ograniczenie zalesień oraz na ograniczenia nakładane na melioracje.
- g) Przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie pan Mariusz Górski-Kłodziński zgłosił wniosek o podzielenie zagrożeń na istniejące i potencjalne oraz określenie celów działań ochronnych jakie mają być osiągnięte. Przedstawiciele nadleśnictw Zaporowo, Orneta, Górowo, Bartoszyce i Srokowo zapowiedzieli złożenie swoich uwag na piśmie wspólnie z przedstawicielem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.
- h) Na zakończenie dyrektor BULiGL Włodzimierz Serwiński podkreślił najważniejsze aspekty jakie poruszono w trakcie warsztatów i poprosił wszystkich zebranych o przygotowanie rzeczowych argumentów w problemowych obszarach. W ogólnym zarysie określił też następujące obszary problemowe:
- 1) **Powierzchnia trwałych użytków zielonych i zalesień na obszarze Ostoi Warmińskiej – czy na pewno mają wpływ na populacje chronionych gatunków ptaków postrzegane jako całość na terenie ostoi?**

- 2) **Relacje jakie zachodzą pomiędzy przepisami dotyczącymi dopłat na obszarach rolniczych a możliwościami zaplanowania i wykonania działań ochronnych na terenach rolnych.**
 - 3) **Wpływ zaprojektowanych działań ochronnych na koszty gospodarowania, zarówno na terenach rolnych jak i leśnych.**
 - 4) **Finansowania projektowanych działań ochronnych przez RDOŚ.**
 - 5) **Niespójność ze sobą różnych ustaw.**
- i) W związku z obszernością i specyfiką niektórych tematów dyrektor BULiGL Włodzimierz Serwiński zwrócił się również do przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie o wyjaśnienie na następnym spotkaniu niespójności ze sobą różnych ustaw (Prawo Wodne, Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Ustawa o ochronie przyrody), formalnego stanu prawnego dotyczącego finansowania działań ochronnych na obszarze Natura 2000 oraz możliwości ewentualnych dopłat dla właścicieli gruntów, na których zaplanowano działania ochronne.
 - j) Zaproszenie przybyłych na następne spotkania.
 - k) Pożegnanie.

Raport sporządziła Sabina Zawadzka - koordynator projektu PZO dla PLB280015 Ostoja Warmińska (15.03. 2013 r.)

Załączniki:

- 1) Zdjęcie ze spotkania
- 2) Prezentacje multimedialne pokazywane podczas spotkania